

[Transcript] Vinohradská 12 / Útěk přes mrtvolý. Příběh bratří Mašínů

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.
Prostříleli se na svobodu a to přesně před 70 lety.
Skupina bratří mašínů a její velký útěk na západ.
Jeden z nejrozporupnějších příběhů studené války,
který do dnes dělí Českou společnost.
Tady je v literární podkástové dramatisaci.
Dnes je úterý 3. hořina.
70 let na zpět se vracíme spolu s historikem
Filozofické fakulty univerzity Karlovy Michalem Stehlíkem.
Nádraží Praha Střed, 5. 2. hořina 1953.
Prahu poli latma je kolem 7 hodiny večer.
Sotva 10 stupňů, podzim přišel rychlé.
Za chvíli bude průvodčí hlásit odjet vlaku do Chomutová.
V jednom z rozvícených vagónů se myhnou dvě skupiny postav.
Dohromady 5 kluků.
Stirat a Jozef, 2 bratři mašínové.
Jeden jako druhý, jejím takhle chce přes 20.
Stirat je trochu starší, říkájí mu Radek.
Má na sobě šedé rukavice a lovecký kabátek.
Mlačí pepá, ten má leský černý kabát a modrou rádiovku.
Třetí klucina je Milan, pří paumer.
Vagonem prochází ve vojenské uniformně,
jako by ještě včera trčel,
kde si v tučanském svatém Martině v kasárnách.
Čtvrtý, ten v kožené bundě, to je Zbina Janata.
Pátý je nejstarší, vaše kšvéda.
Tomu už je přes 30.
Jsem mu taky rísují pěkné kouty, které teď ale schovává pod Čepicí.
Kamarádi jdou nalehko.
Na to, že je čeká nebezpečná cesta na Severozápad,
si toho sebou moc nezabalili.
Mnoho toho vlastně nebylo.
Byly ozbrojení, to je první věc.
Měli zbraně ať už španilskou pistoli,
případně policení, pistoli čezetu.
Měli mapu Berlína, vytršenou z časopisu.
Měli kompas, což bylo velmi důležité,
příběhy kdy lidé překročí hranici
a pak se stratí a vrátí se vlastně zpátky do Československa.
A nakonec ještě chlorofórna případne
omráčení či omamování nepřítele.
Taky si do aktovek přibalili jídlo,
špek, mléko, suchý salám.
Zbyňa i Václav tímají sebou samozřejmě cigarety,

pepasy do českoněmeckého slovníku
taky schoval fotku táty mašina hrdiny druhého odboje.
Do ten, kdyby věděl, co kluci plánojí udělat.
Oni měli za sebou činnost v Československu získávání
zbraní, získávání peněz, boj proti komunizmu.
Do toho hrálo noli i to,
že jeden zbratru mašínu se dokonce odsitli ve vězení.
V roce 1952 byl na Amnesty,
v roce 1953 propuštěn,
po několika měsících,
ale oni se vlastně chtěli přidat
k armádě nebo odboji v zahraničí buči komunizmu.
Je tam trošku cítit to,
kdyby se vnímali nebo nevnímali
realistický tu mezinárodní situaci.
Pozděch tě chtěli bojovat proti komunizmu
a uvnitř Československá to považovali,
už ale možné.
No a tak to teď stojí v hodbičce
na proti kupé dvě skupinky mladíků.
Každý má jednu ruku v kapse
na zbraní a navzájem se
kríí proti případné kontrole
a šacování.
Míří vlakem na severo západ.
Za svabodou.
Vlak staví v Chomutově
v 11 večer.
Kluci se vyspí v křoví zaměstem
a ráno jak vysvitné slunce
se opět rozdělují na dvě skupiny
a každá z nich pak autobusem
vyrazí na horu svaté kateřiny.
Tam počkají deset mění.
Je třetí hříjen
sobota a blíží se noc.
Krušnohoří se halí
do husté bělavé mlhy.
Tu a tam zaštěká pez.
Možná je na blízku hlítka.
Začíná poprchávat.
Oni nejdou nějakou jako standardní cestou
což by byla samozřejmě jako
hloupost v rámci toho,

že by návazené na hlítky a podobně.
Ale oci tady si vlastně v lese.
Skupinka se šine lesem do údolí.
Napravo teče potok a za ním někde v dálce
hýkají jelení.
Pětice se brodí vahnem, které se jim lepí
ze spoda na podrážky.
Klopí tají přes mohutné kořeny
a nebo se kloužou po holých větvích.
Jené jim praskají pod nohama.
Zmlhy se s každým dalším krokem
stává mlíko
a li je tak, že není vidět
na krok. Klouci po čtyřech
prolézají drátěným plotem a
hradbou z větví.
Snaží se kontrolovat směr cesty na kompasu.
Peppa má sebou baterku.
Sou už úplně
promočení, když na nedaleké silnici
zaslechnou projíždět auto.
V temnotě noci vidí obrisy
Vesnice Ansprung
užli 7 km
a jsou ve východním Německo.
Několik řínových dní
kamarádi procházali kolem silnic
a vsi tábořili v lese
a pili vodu z mokrých listů
sněžilo a oni hladověli.
Rozhodli se tedy konat.
Ukradnou auto a pojedou do Berlina.
To je scénář jako s filmu.
Peppa a Václav proto teď
postávají na silnici 101
na dohled od Vesnice Manhattan
Frey. Přijíždí
zelený vojenský Volkswagen.
Kluci na řidiče míří pistolí
ten, ale zůstává
pořád za volantem.
Nikam se nehne. Radkovi to tedy nedá
příběhne, zařve
ven vytáhne doktora s Volkswagenu

a vleče ho do nedalekého lesíka.
Tam ho omámí chloroformem
a sváže. V tu chvíli už
musí jeho přátelé startovat auto.
Za chvíli už budou všichni
v Suchu v Berlině.
Všechno to v ten
protivný chladný říjen
vypadá na jednu, až moco růžově.
Tam dojde prostě jedné z mnoho
dramatických situací nebo
přesmiků, kdy ten lékař, který je
někde v lese svázaný, má u sebe klíče,
oni to zjistí až u autách, tějí se tam
vracet, narazí na cyklistu
a zbyť někdy na ta trošku
z panikaří a vystřelí do vzduchu.
Barovně.
A to jako hranice, kdy se o nich začne vědět.
Co do vzduchu, ale že jsou vůbec ochotní
vytáhnout zbraní na lidi?
Teď klucy prchají se, čím
síli stačí.
Škoda aktovek. Už přišli o pistolit,
když Milan spadl při prechodu hranice
do zabahněné jámy, a teď
teď nechali usilnice
za cestárskou boudou
v bagáži, kompas a další věci.
Sou promočení na kost.
Jen Milan se smněje, má
svou aktovku pořád cebou,
takže svléka
zelenou uniformu a zapíná si
suhé dvouřadé sacco.
Kurva převlečená za kamaráda,
utahují si z ní klucy.
No jo, jenže co teď dál?
Policajti o vás vědí, vy nemáte co jíst
a nevíte, kudy přič.
Jednak se musí více skrývat
a jednak řeší, když si uvědomí
z ceduleu cesty, ukázatel,
že Berlín je 160 km.

Tak musí zvažovat za jinou alternativu,
takže zvažují,
když se zvažovat,
nebudou dál postupovat vlakem.
Je 10. říjen.
Víc než týden od chvíle,
kdy skupina bratří mašínů
naskočila do vlaku v Praze,
aby se vydala na výpravu,
ze které není návratu.
Teď po celé té strašitlivé cestě
se chlapci zase dostali na nádraží.
Tentokrát už alevé
východním Německu,
ve městečku Elsterwerda,
zruha někde mezi Vráždany a Lipském.
Sou dvě ráno,
Vepa, Zbyňa, Radek
a Milán a Václav
uhání pokolejích do vesničky Ukro,
pak už je to do Berlín
na jen 100 km.
Pravda, když Václav kupoval pět lístku,
tak pokladní to bylo trochu divné.
Možná jí byla podesdřela
i talá maná Němčina,
ale co už pětice je ve vlaku
a kodrcá se na sever.
Štvrtá ráno,
tma jak v pitli,
jen tlumené žluté světlo z pár kandelábru.
Ta záře za okny uhánějícího vlaku
sílí s tím, jak se souprava
blíží k vesničce Ukro.
Brzdi zlověstně ví,
vlak zastavuje.
Na nás tu pišti vyčkávají
příslušnicy VOPO.
VOPO je vlastně soubezpečnostní urgáli NDR,
řekl bychom zbydná rodní bezpečnosti
v našich poměrech.
Foks, policaj,
pár příslušníků na Perón,
jakoby na něco čekali, nebo na někoho.

Pepavaru je Václava,
něco tu nehráje.
Vodní se se chtějí vmísit
mezi dělníky,
ale ta místní policie VOPO
kontroluje každého, to znamená doklady
a tak dále.
Dokonce Václava vši vědá se sláží
s nimi komunikovat ve smyslu řeje dělník
a doklady vājindrě a vāje doma.
A pak se strhneme la.
Ruce vzhůru,
rvou, policisté, na chlapce a ti se stačí
sotva jeden na druhého otočita
zvednout ruce do vzduchu.
Vrázkla je určitita pokladný felster
v eredě, no jasný.
Ale není čas se vracit myšlenkami zpátky.
Starší strážník
stráží na kanlavici.
Padne rána.
Jeden z policají tu se kácí k zemi
a tříští z ní krech.
Toradex stihl sáhnout do kapsy
V bouhačku už má v ruce i pepa
a do policají tu pālí jednu ráno za druhou.
Chodbou s vyští kulty,
sem a tam, v místí se s duněním výstřelů.
Všude je prach, kož
a pod mrtvými se rozlevají
hlouže krve.
Jako když vypustíte rybník.
Strašný chaos.
Kluci utíkají ven do ticha.
Rychle je spolkně černo-černátma.
Na nádraží za sebou nechávají
příšernou spoušť.
Duším, že dva lidé
s těch bezpečnostních organů
NDR jsou mrtví.
Zároveň je tam trošku chaos
při utěku z toho nádraží.
Nikdo z té pětice není zraněně ještě.
To je docela zajímavé, protože

ten příběh má spoustu neuvěřitelností.
Ale běněk je na to se oddělí,
utíká jiným směrem a skupina
těch čtyř zbylých si vlastně vyhodnotí,
že kdy jsou všude příslušníci v upože
je vlastně hloupost se pro něj
nějakým způsobem mohl hledat,
on se dostává potom do vedlejší vesnice
Belkvice asi 3 km od toho nádraží
u kru, ale už ten den
je tam zatičen při té pátrací,
takže ta skupina velmi brzy
po té akci v Ukru přichází
od toho jednoho člená auksujenou čtyři.
A tě čtyři čechoslováci vzali nohy
na ramena a prchají, co nejdál
od nádraží v Ukru.
Přespole a lesy zalité raním lhou.
Hlavou jim proletávají
obrázky z nádraží.
Nebáli se strílet,
neváhaly. Ostatně
nebylo to po prvé, kdy na někoho vypálili.
Tak oni mají tu zkušenost
už z Československá
ať už je to prostě
akce, kdy se snažili získával zbraně
nebo přepadli poštovní vůz,
než vždycky úto byli všichni, samozřejmě,
ale tady si musí mi úplně jistně říct,
že oni prostě neváhají.
Tam je to pro ně automatické,
oni se o tom baví i předem,
oni mají pravidla, baví se ostřel,
třeba ta jednotka vopovezme na služebnu,
že je přepadnou a vytáhnou zbraně.
Ví, že takhle musí postupovat
dokonce mají mezi sebou
takovou až řeklých brutální dohodu,
že pokud bude někdo vážně zraněn,
a byl by zatčen, podobně, že ten druhý by homol zastřelit.
Čili, tady se odcitáme
v úplně jiné mentalitě, než možná vnímáme
ten lidský život s ve chvíli, kdy

to opravdu brali tak, že zůvěřálce
nebyl pro něj problém, to znamená
Chlapci doběhli až do vesničky Rajchvalde.
Na statku vlezli do první stodoly,
kterou viděli a schovali se tam do sena.
Už tu takhle veštoplavem
Prahu Slámy leží několik týden.
Tu a tam slyší, jak kolem statku
projíždí policisté z Ampliony
a varují místmi
před československimi bandity.
16. hořina
zaslechli rozhovor majitele statku,
kde patrně z toho poznali,
že někdo je nahlásil,
že výže jsou tam skryty
a byly opravdu nahlášení.
Té rodině se nakonec ukázali,
řekli, že nejsou žádní zločinci,
že prostě jenom prchají na západ,
oni dostanou od nich dokonce nějaké potraviny.
Ale už jasné, že ta stodola
bude prostě prohledává na čely
ten Rajchvald už není to bezpečné místo
a pokračují dále.
Radek, Pepa, Milan a Vašek
se rozhodli pro útěk
ze stodoly právě v čas.
Policajti jim byli v patách.
Kluci přebíhali po lé
a zmizeli v houští.
V zádech měli minimálně jednoho
příslušníka po na motorce
a další pak v autech.
Kůlky jim létali kolem uší, jak utíkali.
Sprava se brížil další motocykl.
V posledních výjily skočili do březového lesíka.
Zády se k sobě postaví do kruhu
a jsou připraveni na nejhorší.
Tady, v hájku u vesničky Valdov
by měla
vzplát ta poslední bitva.
Obrysi policajtů
se míhají všude kolem.

Proč závají les?
Hlákají na sebe.
No nevypadá to vůbec dobře.
Je to další s neuvěřitelných momentů.
Bylo té měř nemožné,
aby se vzdohode obklíčení dostali objektivně
nebo obecně vzato, protože máte
prostě obklíčený les
velmi systematicky.
Kolem lesa u Valdova se stahuje
v policijní smička.
Venku se už se šerilo, ale pořád je vidět.
Jeden z policajtů se zrovna
opírá o púšku,
když na něj radek vypálí.
Postava v černém kabátě
se svalí v mžiku na zem.
Následuje pořádná salva.
Přistušníci pálí od boku jeden
přes druhého. Do trávy,
dokeřu, mezi stromy, všude.
Další přistušník
vopoto dostané mezi lopatky.
Svím váltrem ho trefil zase radek.
To už se k lesíku ženou i policijní vlčáci.
Ale v tom zmatku kolem
nedokážou skupinu bratří
k tomu vyčmuchtat.
Mezi stromy se začíná
s nášet tma.
Policajti staví do krúhu nákladiáky
skuometry. Navězená světla
oslňují zelenou hradbu před sebou.
Z hájku Uvaldova
není uniku.
Níkdo se z něj nemůže dostat živý.
Václav to příkoupil. Do ruky.
Plazí se k němu Milan.
No, vypadá to blede.
Nepokusí čtvřice útěk
teď, tak už nikdy.
Bližící se ráno hraje do karet policajtům.
Podrouž koutmi
nejsou kamarádi vidět,

ale jak se rozednám,
tak oni jistě přijdou o život.
Radek zavelí teď
a klucy se vydají na poslední velký útěk.
Jdou v podstatě jako proti sdík.
Vědomně, že bůjt proběhnou
nebo budou definitivně nalezení, protože
jsou oplícení.
Václav vškuprtá přes polé
a Radek se sotva v leče.
Za skupinou mašínu
se ozývá kilometrná palba
a startují motory na kvaděáků.
Oni prostě
v běhnou na polé
opětují plalbu, kličku
je to pravdu jako z nějakého lesternou
ten, ještě
jako nemožné, že by to přežil.
Klucy potom poli uhání
jako zajíci z posledních sil
pak doběhnou do protišího lesa.
Václav
hned za první mistromy padá
k zemi, už nemůže.
Tak mu navrhuji, že ho strělí.
Však je to lepší, než kriminál.
Jenže on zraněný, odmýtá,
protože věří na zázrak.
Ten problém asi nebyl jenom
ten průstrěl, ale je stráta krve.
Ta se zase vradme do té reality
prostě z té druhý týdej na útěku
v nějakém zravočním stavu.
Strácíte krev ešte ve chvíli, kdy
víte, že musíte podat mimořádný fyzický výkon,
když ješli dál.
To proběhnutí se podaří o všem s tím,
že tady jsme u toho Václavašvédy,
který už nemá energii, aby pokračoval
vlastně dál.
Pro něj ta cesta v tom dalším lesu končí,
o ní mu nechají nějaké peníze,
dají mu do konce zbráň

a on tedy prosí, což je takové velmi silné, asi ten moment, kdy je prosí, aby nezapoměli neho manželku a na jeho dvě děti.
Kluci v ten moment mají slziv očíh.
Václavovy dají pusu na čelo a prcha jí dál.
Ze sláblého může najdou polica je ti na pokraji smrti.
Radek,
Pepa a Milan už zbyl jenom 3.
Mašíni a ten 3.
Jak se paumer lidem představoval.
O osudu zbyni a Václava nemají v tu chvíli ani ponětí, jsou na cestě už přes dva týdny. Je chladný říjen, je jim zima, jsou promočení, jsou vyčerpaní.
Zabyli několik německých policistů a v patách jsou jim tisíce příslušníků folks, policaj a Rude Armády.
Do západního Berlína je to už jen pár desítek kilometrů.
A tak ti tři utíkají dál, běží už několiká týden vytrvale jako zátopek proslíhá se mezi policajty.
V noci ze 17. na 18. vyberou takovou mítinu, kde si chtějí odpočinout a tam je další moment, který patří těm druhým, třetím i to s tím neuvěřitelným, protože oni se skrývají pod obrovskou hromadu roští, kde vlastně se nehýbou a čekají, že to přejde.
Tí vojáci jdou všude okolo, jsou i nad tou hromadou.
Ale je to o fous.
Mašíni a palmér jsou od policajtů pár centypetrů.
Zaslechnou, jak si povídají

a jak zvažují, že by mohli
hromadu roští prošpikovat pár kulkami
a po konce slyší jako nějakou
špatnou češtinu, jako fileste
ale je to takové jako pokus
a zase si uvědomíme, jsou to
tři dny pod tou hromadou.
V tomhle počasí bez jídla,
voda a vlastně zůstávají
tam a čekají, že se to uklítí
a ta jednatka odejde, což se vlastně
v konečném dusletku podaří.
Takže další z mnoha zázraků
poté cestě se odehraje, kdy jsou takhle ukliti.
Policajti jsou přič.
Nejlepší, ale bude se na pár dní
cesta na Berlín volná
a tak trojice zamíří k nejbližší ve sněci
tam nachází skříž ve stodole
u jednoho z domku, tak se schovají na seně
a zůstanou tam snad týden.
Ují dají místní rodince
tu kompot, tu povidla
a nabírají postupně sílu.
Jedže kdo chce moc,
toho snadno chytí.
Když jednoho dne vyrazí
domáci proseno, nestihne se
trojice kamarádu schovat.
Jejich ukryty prozrazen.
Asi po 150
mají nakonec neuvěřitelné štěstí.
Místní totiž s komunisty
pří moc nepečou.
Co víc, poradí jim,
jak se do Berlína dostat nejsnás.
Že pří vlakem
a že prítím, který veze brambory
a ještě jim ukážou
cestu k tretí.
Železniční podjezd
Berlínského dálničního okruhu
u Rangzdorfu.
4 bude půl noc

1 listopadu.
Kluci jsou už měsíc na cestě
a teď se posunuli
zase o něco blíž americkému sektoru.
Kousek jili vlakem, kousek šli pěšky.
Rade kamilan prošli
pod mostem
a přímo před nimi se teď
u lesa rísuje taková malá boudička.
Pepa byl zrovna na obhlídce
tak to ti dva chtěli risknout
a jí se podívat sami.
Vtu radka
slepilo světlo baterky.
Kdo je tam?
Hruce vzhůru, ozve se.
Teď to tedy jde rás na rás.
Radektasí pistoli,
jenže ho zradí kohoutek.
Mladičkový přísušník VOPO
v černé pláštěnce má v tu chvíli
Čechoslováky jako nadlaní.
Jedže udělá tu nejméně očekávanou věc
zaleknese,
pleknese a prosí o život.
Asi ví, z kým má tu čest.
Jenže prázd
nebe ozáří světlyce.
Bliží se další.
To už příběhne i PEPa
a s Milanem a Radkem se dají znovu na úprk
klesu a pro následuje je salva
ze samopalů.
A v tenhle moment je zranějeno Milan Paumer
do břicha a zdálo by se,
že už i pro něj to bude konečná
což naštěstí není tam se osítáme
opravdu už v hodinách čance
dojet do Merlína.
Ale zase je to prostě nějaká obrovská komplikace.
Milan má díru v břiše na dva články prstu.
A chtělo by to ještě trochu štěstí
už jen malou poslední pomoc.
Až na jednu přímo před prchající

trojící se objeví náseb
se závradí.
Stanice uměsta dále věc.
Bliží se vlak záhranat.
Oni na konec na ten vlak naskočí
všichni tři a dostávají
se vlastně až na hranici
Berlína, kdy zase je to ale problém,
kdy v nic není úplně jednoduché,
protože ten vlak spomaluje
na nástupišti si všimnou spousty
z policistů, to znamená
mašín s pãomerem se skočí,
aby se dostali jinudí,
zatímco stělat mašín zůstane
z krytého podvozku, zvolí každý
hlasně jinou cestu.
Málo
poslední zastávka
před americkým sektorem.
Kolik tak může být?
Už je učitě po půlnoci.
Peppa přidržuje zraněného Milana.
Oba se vzdalují od nádraží, když je
zase vyhmátnou příslušníci vopo
zadek to všechno pozor je
z ukrytu na podvozku vagonu.
Za chvíli se s ním vlak zase rozjede.
Milán s Pepou utíkají o zve se
střelba a Milán to opět
dostane tento kráde do ruky.
Ale Pepa ho táhne dál.
Cíl je totiž už blízko.
Pro běhnou kolem soviických
ubikací až do čvrtí lichtn ráde.
Zastaví je až vysoký drátený
plot a velká cedule.
Rusky, anglicky, francouzky
a německy je na ní napzáno.
Přicházíte do Amerického
sektoru Berlína.
Stejk a smažené brambody.
Svoboda, chutná, skvěle.
Taky sprcha, však smrdí jak

k tou laví psy. Aby ne, v patách
měli přípěťta dvacet tisíc mužů.
Tvrdí jim Američané.
Milana odvezli ještě v noci do nemocnice.
Radek po vlastníose
dorazil do západního sektoru taky.
A všichni tři se mají brzy znovu schledat.
Sejdou se v zápětí
v rámci výslechu, protože tam se
toho ujímá o ICIC.
Samozřejmě Američané, jak oni se
holci tajifu pechlickém táboře
jako zcela standardně.
Páumer je v nemocnici
a myslím, že už druhý den
potom u těku do Berlínase
mašínové letadlen dostávají do Frankfurtu,
potom do Erlangenu
a po několika týdnech jimu,
že následovat Milan Páumer, protože si musí vylečit
to zranění které našťestí.
Tady samozřejmě je logické v té době,
že i ten jejich pohyb potom německu je utajovan,
protože bylo velké výtěství
československých orgánů, kdyby se je podařilo
zatkrouť ještě po té, co vlastně absolvovali
ten útěk do západního Berlína.
Radek, Pepa a Milan
stále věří ve třetí světovou válku,
chtějí bojovat.
Bylo hrát americké armády,
a potom spešil forsis,
ale vlastně se nedostanou nikdy do akce.
Milan Páumer se dostane do korejské války,
ale oni chtějí rád,
že jsme vlastně působí jako instruktoři
a po 5 letech závazku v armádii,
kdy získají americké občanství
s té armády odejdou.
A nenaplní si to, co byli jejich cíl
a nebo sen, a nebo kombinace obého,
to znamená jít bojovat,
jít fyzicky bojovat proti tomu komunizmu,
protože ta americká armáda

a svět už se opravdu proměňuje
mezi 53, 55. rokem.
Už je jasné,
že 3000. válka nebude,
jak si mnozí představovali,
už jsme ve fázi studené války.
Takže vlastně ten příběh
jako končí svým způsobem
takovým pokrčením ramenem.
Zběně Janata a Václav Švédá,
které východo němečtí policejti dostali,
mají osud spečetěný.
Zběně Janata a Václav Švédá
budou dlouze vyslýchání, budou postaveni
v 55, 55 budou popraveni.
Na jejich život se už
ale nezapomejme stejně
jako na ten bratrů mašinu,
radka, pepy
a ani na život Milana Palmera.
I vy jste právě teď
vyslechli jejich příběh.
Každý z nás čteme příběhy
trošku s tím, že si tam vereme
co potřebujeme pro sebe.
Někdo potřebuje ten heroizmus,
někdo tam má zvednutý varovný prst
z toho svědomí a vraždy.
Možná to jediné,
bych se vrátil k tomu čistém příběh
tak, aby chomu dokázali vůbec pochopit.
A teprve teď, když přijmeme,
že dějiny jsou rozporuplné
a nečernobílé,
tak možná si řekneme, ale chápeme,
ale nemusíme souhlasit.
Tu ležité je vlastně do pochopení.
Tohle už je všechno
z Vinohradské-12
z pravodajského podkástu Českého rozhlasu.
Dnes trochu jinak v netradiční informátu
s historikem s Filozofické fakulty
Univerzity Kadlovy
Michalem Stehlíkem, autorem

podkástu Přepište Dějiny.
Vyprávěli jsme velký příběh
útěku skupiny Bratří Mašínů.
Na podkástu spolupracovali
Kristina Vašíčková,
Damiana Smetanová, Zuzana Marková
a Těa Veseláková.
Literární dramaturgie
vycházela především z knihy
mašínové, autora Jana Nemečka,
vydané nakladatelstvím Torst
a z autorských zápisků Bratří Mašínů
a Milana Palmera
s názvem Cesta na Severozápad
s edice pamět nakladatelství Akademia.
Pokud se chcete o mašíněch
dozvědět víc,
tak doporučuji celý říjen
poslouchat Český rozhlas Plus.
Moji kolegové připravili cykl
z pořadu, který se bude věnovat
i tragickým osudům příbuzných
členů skupin, nebo těm,
kteří akce Bratří Mašínů nepřežili.
Ten cykl se jmenuje
s námi a spol hrdinové
nebo zločinci.
Z Vinohradské 12 je to teď
už úplně všechno naslišenou zítra.